

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo.mmm@gov.fi

Lausuntopyyntö VN/36093/2024

Lausunto maa- ja metsätalousministeriön luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi metsästyslain 41 §:n muuttamisesta

Riistahallinnon tehtäviä ovat muun muassa kestävän riistatalouden edistäminen, kestävän, turvallisen ja eettisesti hyväksyttävän metsästyksen edistäminen ja riistanhoidon, riistaeläinkantojen kestävyuden ja elinvoimaisuuden sekä riistan elinympäristöjen hoidon ja riistaeläinten aiheuttamien vahinkojen ehkäisemisen edistäminen. Keskeiset työkalut tämän tehtävän hoitamiseksi ovat kannanhoitosuunnitelmat.

Pohjois-Karjalan alueella on alueita, joilla on erityisiä haasteita kasvattaa hirvikanta asetettuihin kannan tiheysarvoihin. Keskeinen syy kannan kehittymisen estymiselle on tiheä karhu- ja susikanta. Karhukantaa on pyritty leikkaamaan silloin, kun se on metsästyksellä ollut mahdollista. Sijainti Venäjän vastaisella rajalla on vaikuttanut keskeisesti suurpetokatojen kasvuun. Erityisesti karhukannan leikkaaminen monilajisen kannanhoidon onnistumiseksi sekä riistanhallinnon tehtävien hoitamiseksi on välttämätöntä. Muutamana vuotena tehty karhukannan merkittävä leikkaaminen on vaikuttanut hetkellisesti positiivisesti myös alueen hirvikantaan.

Vahva susikanta leikkaa osaltaan hirvikantaa ja vaikuttaa merkittävästi hirvikannan hoitoon koirametsästyksellä. Erityisesti harvaan asutuilla alueilla koirametsästys on hirvikannan onnistuneen hoidon edellytys.

Suurpetojen lajityypillisiin ominaisuuksiin on aiemmin kuulunut ihmisarkuus. Kannan kasvaessa ja metsästysvaikutuksen puuttuessa on suurpetojen ihmispelko laimentunut. Pohjois-Karjalan alueella luonnossa liikutaan retkeilyn, luonnontuotteiden keräämisen, muiden harrastusten ja myös työtehtävien takia. Ihmisten luonnossa tekemät suurpetojen näköhavainnot ovat merkittävästi lisääntyneet.

Suurpedoille on aiemmin ollut ominaista se, että ne väistävät ihmisen saatuaan siitä havainnon. Tämä on osa ihmisarkuutta. Nykyisin näin ei useinkaan tapahdu, vaan päinvastoin suurpedot hakeutuvat säännön mukaisesti asutusten luo ja jopa taajama-

alueelle. Suden osalta on jouduttu järjestämään koulukuljetuksia. Karhukannan osalta luonnon ruuan eli marjasadon merkitys vielä korostaa tätä. Huonoina marjavuosina

syksyinen ravinnon haku lisää pihakäyntejä. Suden ja karhun pihakäynnit ovat aiheutaneet toistuvasti myös karkotuksia ja etenkin suden osalta turvallisuusperusteisia poistolupia.

Suurpetokantojen hoito edellyttää suotuisan suojelutason määrittämisen kaikille peidoille. Enimmäismäärä on asetettava myös alueellisille kannanhoitoalueille. Kannanhoidollinen metsästys on osa monilajista kannanhoitoa ja keskeinen edellytys suurpetojen ja muiden riistalajien kannanhoidon kokonaisuuden yhteensovittamiselle. Suurpetojen kannanhoidolla pidetään yllä petojen ihmisarkuutta ja säädellään kannan ko- koa ongelmien hillitsemiseksi.

Suurpetojen kannanhoidollisen metsästyksen alueelliset päämäärät ovat selkeintä lin- jata alueellisissa riistaneuvostoissa, niiden järjestämien kuulemisten perusteella.

Esitämme lausuntona, että seuraavien lain perusteluissakin mainittujen asioiden mer- kitystä korostetaan:

- 1) Kaikkien suurpetojen suotuisa suojelutaso määritetään laki/asetustasoisesti tuke- maan kannanhoidollisen metsästyksen päämäärää.
- 2) Tulevat kannanhoitoalueet määritetään siten, että kukin alue on eri kriteereiltään mahdollisimman yhdenvertainen.
- 3) Kannanhoitoalueille määritetään suotuisa suojelutaso tai vastaava. Koko kannan suotuisan suojelun säilyttäminen tai sen tavoittelu ei saa aiheuttaa merkittäviä tihen- tymiä yksittäisillä kannanhoitoalueilla.
- 4) Alueelliset päämäärät suurpetojen kannanhoidoille määritetään kuulemisten jäl- keen alueellisissa riistaneuvostoissa. Monilajinen kannanhoito, muun muassa hirven osalta, tulee olla merkittävä peruste erityisesti susi- ja karhukannan säätelylle.
- 5) Ihmisarkuuden palauttaminen on oltava yksi tavoite ongelmatilanteiden vähentä- miseksi.

Metsästäjäliiton Pohjois-Karjalan piiri ry.

Antti Kuivalainen
puheenjohtaja